

Resnične besede in dobri nasveti koroškega duhovnika.

Avtstrijski škofje v svojih pastirskih listih, ki so proti gibanju „proč od Rima“ namenjeni, zagovarjajo le svoje interese, zastopajo le interese duhovske vlade ter v teh listih stanovitno trdijo, da sveta katoliška cerkev — neomaidežvana nevesta Kristusova — ni kriva temu gibanju in sploh nobenemu proti njej naprjenemu napadu. Takim trditvjam pa krepko ugarja neustrašljivi čast. gospod Anton Vogrinec, župnik v Libeličah na Koroškem. Izdal je knjigo z naslovom: „Nostra maxima culpa (naša največa krivda ali greh). Nevarni položaj katoliške cerkve, kaj je temu vzrok in kako so more ta izboljšati“. Ubogo ljudstvo se mu smili kakor Kristusu, v česar imenu on služi in deluje. Resnično veruje, da je vera najdražja in najpotrebnejša duhovna imovina, vidi pa tudi, da ta med ljudstvom od dne do dne bolj izginja — skozi krivdo duhovništva. Prav dobro jo pogodi, ko pravi, da hudič temu ni vzrok, ker tega je ja Kristus premagal; ako je pa posvetni duh omikancev temu odvračanju duš od katoliške cerkve sokriv, tedaj duhovništvo nima po tej sokrivi povpraševati, ker na posvetnjake ja ne more vpljivati, temuč spoznati mora lastno krivdo, ker to je edina pot, po katerej zamoremo dospeti na boljše stališče. Duša človekova je že od narave verna, ako se pa od najčistejše in najpopolniše vere v stran obrača, tedaj je temu edini vzrok ta, da za to poklicane osebe vero ne oznanjujejo na pravi način ter je tudi ne gojijo. Ne smemo se pustiti slepiti od bleska in moči duhovske vlade, ki se po nekaterih deželah še najde, ubožtvo cerkve pa tajiti. To odvrača od cerkve najprej omikance za njimi pa priprsto ljudstvo (v ožjem pomenu besede), česar noben človek ne more tajiti. Krivda duhovščine, da vera propada, se zamore v dvojno razdeliti; kriv je način, kako da duhovniki vero oznanjujejo in učijo in krivo je drugič to, da vere oni sami dejanski ne izvršujejo ali pa sploh slabo. — Veronaku je župnik Vogrinec dobro polovico svoje knjige, ki na vsakej svoji strani pričuje, kako globoko je pisatelj to vprašanje prestudiral in koliko važnost da vzgoji mladine pripisuje, zato pa tudi ostro obsoja poduk veronauka na naših ljudskih in srednjih šolah ter predлага, da se naj ta temeljito preustroji. Katekizem uči se po šolah čisto mehanično, otroci odgovarjajo na vprašanja iz katekizma kakor kakšni avtomatje, brez da bi razum o tem kaj znal, kar jezik blebeče. Škofove ali dekanove vizitacije so čisto brezpomembne, ako se ti gospodje zadovoljijo s takimi mehaničnimi odgovori šolske mladine.

Vera se izvršuje v bogočastju in v življenju in župnik Vogrinec zahteva, da se naj iz bogočastja odstranijo vse praznoverske in pohujšljive navade, odpravijo naj se praznoverske pobožnosti in vsi taki spisi, kakoršne n. pr. naši klerikalci tako radi razširjajo, ker ljudstvo se s tem le poneumnuje, ob enem se pa tudi vera ubija.

Izpovedovanje naj se poveri samo stizušenim duhovnikom, celibat pa se na končnici tudi v nravnem oziru zamogli dajah ali dober vzgled, kajti nečisto življenje predhovnikov je poglavitni vzrok, da vera propa

Nadalje župnik Vogrinec neustrašljivo živijo posamezni cejkveni knezi v izobilju kakor kaki kralji, medtem ko ljudstvo stanujejo v palačah in se vozijo v krasni medtem ko ljudstvu pridigujejo: „blagoker njih je nebeško kraljevstvo!“ Ljuds naukom le težko ali pa čisto nič ne verja vidi primernih izgledov, kajti „besede l. v zaledi pa vlečejo“. Škofijske vizite Vogrinčevim prepričanju le bahato razkaz gastva in imenitnosti, sicer pa so brez. Vkljub škofijskim vizitacijam je bil razuz Mašek, ki je svojega župnika najprej okril pa ga poskusil zastrupiti, pri cerkveni občisan in je veljal za vzornega duhovnika.

Prav odkritosčno in možato grajaj grinec tudi to, da so dohodki duhovnikov enaki, kajti eni imajo na tisočake dohod pa morajo na zvijačen način izvabljati denar, da se zamorejo preživiti, pri tem višji duhovniki polni ošabnosti in osorne nižjim, ter se med seboj sovražijo, preganjajo in na nekrščanski način v politične boje, s čemur si sami mnogo sovražnikov. Temu še pristavlja grinec: Če bi v državi gospodstvo v roke rikalci, tedaj bi bili škofje gospodarji in velika nesreča za vso ljudstvo, prav posebno za nižjo duhovščino.

Čast. gospod župnik Vogrinec je storil delo in vsak pošten človek mu mora biti in na ležen. Hvaležni mu moramo biti za njegovo črno srčnost in ravnodušnost ter občudovati in dar žato pogumnost. Priznanja od svojih predplačalcev za to delo ne sme pričakovati in ga tudi zapovedi pričakuje, pač pa preganjanje in zaničevanje zadene vsacega, kdor si dandanes upa te, enak resnico povedati.

Vojska med Rusi in Japoni

Prva japonska armada podoveljničala Kurino v severni Koreji brez ovira pa 2. t. m. prišli so baje prvi japonski oddelki Jalu ter se polastili ob iztoku te reke leta sam Widžu, brez da bi jim Rusi pri tem kdaj delali. Ruski konjeniki (kozaci) so sicer že zdaj gibanje opazovali, toda se niso v nobenočrnci! stili temveč se nazaj proti svojej gledali umaknili. Pač pa so se sovražne prednje obravbaru 29. p. m. pri mestu Tžendžu spopadle, Japonci Ruse pregnali. Glavni stan japonskega rala Kurina je mesto Andžu.

Besi so se utrdili na desnem bregu reke Jalu, sta si sedaj sovražnika jako blizu in prišlo bode predno preteče mesec dnij, do jako krvavih bitk, naj odpravili bodo obširnejše poročali. Za danes ta odškodni končamo, ker nimamo podati čitateljem značajati ljudi ali pomenljivih novic o tej vojski, z malenremnogimi pa jih nečemo motiti.

propada.

Spodnje-štajerske novice.

Potrditev. Nj. Veličanstvo presvitli cesar je izjavil, da se imata petrazredna ljudska šola pri sv. Štefanu v Mariboru, ki je potrdil presvitli cesar izvolitev gosp. Jožeta Županom mesta Ptuj.

Premečenje. Ces. kr. bilježnik (notar) dr. Jožef Haas je premečen iz Maribora v št. Mohorješkem.

Razširjenje šole. Štajerski deželni šolski svet je skupaj z dne 17. marca 1904 štev. 3012 odlokom da se ima petrazredna ljudska šola pri sv. Štefanu v niže Ptuju v šestrazrednico razširiti.

Nesramno obrekovanje. „Slov. Gospodar“ obreča župnikov takoj za ptujsko okolico, J. Weisbacherja ter pravi, da je tudi Štajerčev agent. Mi pa povemo dotičnemu neznanemu, ki si upa v imenovanem listu, kaj takega tem pa je in uradno osebo nepostavnega djanja dolžiti, da ta trditev grda laž, ki ima namen, tega moža v njegovih predpostavljenih očrneti ter njihovo zaužeti do tega ces. kr. uslužbenca omajati ali celo naprotipati. To še niso naše zadnje besede v tej zadevi.

Mariborska golazen pod imenom „Slov. Gospodar“ in „Naš dom“ se je mnogim ljudem v ptujskem okraju že tako pristudila, da jo takoj, ko jima bo dojde, temeljito zaterejo; brez usmiljenja mora biti v ogenj ali tječaj, kamor ljudje navadno postoril zbiti. — Ta golazen je pa tudi dokaj v sin in nadležna. „Gospodar“ in „fihpos“ dohajata njegovo očitno naročena v mnoge hiše, ja celo v dveh iztisih, koendar nikakor ne marajo. Po več let že mnogi predpostavljajo, da plačali naročnine, a kljub temu dohajata ta umazani tudi na zapored. Nič ne pomaga napisati na oklep evanje, kaj ali „retour“, brez sramu ti drugič zopet enak židu, katerega si skozi ena vrata spodil, drugih ti pa spet v hišo zleze. Gnusoba vsiljiva!

Iz Svetinj pri Ormožu. Župnik Bohanec ima „Štajerča“ hudo „na piki“. Ne samo na prižnici temuč v spovednici ima vedno „Štajerca“ na jeziku celo bolniku na smrtni postelji ne prizanese, bi mu ne očital naročitve Štajerčeve, kar traja celo pol ure. Gospod Bohanec, vprašamo Vas, ste samo politični agitator, ali ste še tudi kaj kak? Da niste pravi katoliški duhovnik, to je obeno prav. — Ivanjkovčan.

Iz Črešnjevca se nam poroča: „Pri zadnji zaničljivosti obravnavi dne 5. t. m. pri okrožnem sodišču v Šmartru pri Slovenskem Gradcu je bilo 16-letni fant vsled streljanja na levi roki hudo poškodovan.

Velik pretep in uboj. Na velikonočni pondeljek

zaradi tatvine drv obsojen na 3 mesece težke ječe; preiskava zoper župnika g. J. Sušnika teče pa še naprej ter bode črez 40 prič poklicanih k obravnavi, o kateri bode „Štajercu“ ob svojem času poročal — njegov zvest somišljenik in naročnik iz Črešnjevca.“

Iz Ljutomerja. Dne 21. t. m. se bode vršila volitev novega občinskega odbora v Ljutomeru. Ker pa je za gospodarstvene stvari zelo važno, kdo da sedi v občinskem odboru, Vas opozarjam — namreč slovensko stranko, — da si izvolite pametne može, ki bodo za delovanje občinskega odbora, ne pa da bi obstruirali in s tem onemogočili delovanje te korporacije ter škodovali gospodarstvenemu napredku. Za najboljše kandidate v občinski odbor bi vam nasvetovali dobre gospodarje in posestnike, namreč gospode: Ivana Kukovec, Franceta Seršen, Alojza Veršič in dosedajnega odbornika Alojza Reich, ne pa ka-koršne ste dosedaj volili: posojilničnega šribarja, Karleka in Babnika, katerih zadnji nima druga, kakor samega sebe in firmensko tablo, katero so mu že mati darovali; on vživa po na napovedbi njegovega ujecaubožno podporo rajnega Plohlina iz Ptuja, kar se pa ne strinja z častjo odbornika. Sedanji odborniki manjšine so pač „karasi“, vedo dobro gospodariti, pa samo po gostilnah, pri svojem gospodarstvu so pa dosedaj prav malo sposobnosti po-kazali.

„Anti politično društvo“.

Hajdinjski nadučitelj, g. Podobnik se je v novejšem času najbrž od svojega pajdaša, hajdinskega kaplana, navadil vtikati v reči, ki ne spadajo v njegov delokrog. Pri zadnjih volitvah v okrajni zastop ptujski je ta gospod pokazal ali vsaj pokazati skušal, da se tudi po njegovih žilih pretaka vroča pervaška kričeravno je že precej stara. Mahoričovo vino dalo mu je toliko „korajže“, da se možitelj še potem ni zamogel umiriti, ko je stopil že na ulico. Pa tudi nasproti gospodu Veršiču na Bregu si je moral dati duška ter pokazati svoj „ugled“ in veljavo. — „Hej Slovane . . . !“

Vsled opeklina umrla je 1^{1/4} leta stara Micka Petrovič, hčerka kočarja Jakoba Petrovič pri s. Marjeti niže Ptuja. Šla je namreč na Veliko noč gledati na kraj, kjer so na predvečer kresili. Ker pa ogenj ni še popolnoma ugasnil, vnelo se je dekletovo oblačilce in revica se je tako opekla, da je črez malo ur potem umrla.

Menjava posesti. Grof Henckel-Dönnersmark je nekdanji Farsky-ev premogokop v Staremtrgu pri Slovenjemgradcu za 23.500 kron kupil.

Velikonočno streljanje povzročilo je na več krajih našim „fajerberkarjem“ prav znatnih, deloma težkih telesnih poškodb. V celjsko bolnišnico došlo je 5 takih „prostovoljnih“ ponesrečencev. V Šmartnu pri Slovenjem Gradcu je strel nekemu 12-letnemu dečku raztrgal desno roko in pri sv. Jederti je bil neki 16-letni fant vsled streljanja na levi roki hudo poškodovan.

Velik pretep in uboj. Na velikonočni pondeljek sprli so se fantje v št. Vidu pri Ptuju. Bilo jih je okoli 60 in uprizorili so pravcato bitko. Opletali so